

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
“УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ”
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЕКОНОМІЧНОЇ ТЕОРІЇ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан економічного факультету
В.В. Сержанов
“30” жовтня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародний бізнес

Рівень вищої освіти: **Перший (бакалаврський)**

Галузь знань: **07 Управління та адміністрування**

Спеціальність: **072 Фінанси, банківська справа та страхування**

Освітня програма: **Фінанси і кредит, Митна справа та оціночна діяльність**

Статус дисципліни: **Обов'язкова**

Мова: **Українська**

Ужгород 2022

Робоча програма навчальної дисципліни "Міжнародний бізнес" для здобувачів вищої освіти: Галузь знань: 07 Управління та адміністрування; Спеціальність: 072 Фінанси, банківська справа та страхування; Освітня програма: Фінанси і кредит; Митна справа та оціночна діяльність.

Розробник: к.е.н., доцент Ерфан В.Й.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної теорії, протокол № 10 від "27" 06 2022 року.

Завідувач кафедри О.С. Молнар

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету, протокол № 7 від "30" 06 2022 року.

Голова науково-методичної комісії А.О. Шуліко

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90	3-й	3-й
Кількість модулів – 2	Семестр	
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 аудиторних – 5 самостійної роботи – 3	5-й	5-й
	Лекцій	
	24	8
	Практичних (семінарських)	
Вид підсумкового контролю – письмовий	20	4
	Самостійна робота:	
Форма підсумкового контролю – залік	46	78
	Індивідуальна робота:	
	-	-

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни “Міжнародний бізнес” є формування системи знань про найбільш важливі аспекти організаційних основ міжнародного бізнесу, аналізу міжнародного економічного середовища.

Відповідно до освітньої програми, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

ІК. Здатність розв’язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи, страхування, митної справи та оціночної діяльності та у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК03. Здатність планувати та управляти часом.
- ЗК05. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- ФК01. Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, оцінювати сучасні економічні явища.

- ФК05. Здатність застосовувати знання законодавства у сфері монетарного, фіскального регулювання та регулювання фінансового ринку.
- ФК07. Здатність складати та аналізувати фінансову звітність.
- ФК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Міжнародний бізнес можна визначити, як ділову взаємодію фірм різних форм власності або їхніх підрозділів, що знаходяться в різних країнах, головною метою яких є одержання прибутку за рахунок отримання вигод із переваг ділових міжнародних операцій.

Міжнародний бізнес досягнув найвищого розвитку в умовах глобалізації, відсутності інформаційних бар'єрів та удосконалення логістично-транспортних підходів.

Міжнародний бізнес дозволяє компаніям підтримувати високі рівні зростання продуктивності, обсягу реалізації та прибутковості. Для досягнення запланованих результатів міжнародні компанії формують стратегії просування на ринках різних країн.

Важливою умовою просування міжнародної компанії, її продукції, послуг є формування комунікаційної політики, яка має враховувати особливості культури, побуту країн, на ринках яких компанія розвивається.

Так, як дана дисципліна викладається на третьому курсі, то вона потребує передумов вивчення інших дисциплін: “Фінансові основи підприємства”, “Економіка підприємства”, “Міжнародні фінанси”.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП “Фінанси і кредит” та “Митна справа та оціночна діяльність”, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	ПРН 3
Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.	ПРН 4
Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки,	ПРН 5

банківська система та страхування).	
Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	ПРН 9
Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	ПРН 14

Очікуванні результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни “Міжнародний бізнес”:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.	ПРН 3
Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.	ПРН 4
Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та страхування).	ПРН 5
Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.	ПРН 9
Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	ПРН 14

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; модульні контрольні роботи; залік; виконання індивідуальних та групових навчально-дослідницьких завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи що створюються на основі програмних результатів навчання; виконання тестових завдань.

Самостійна робота також включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед заліком; опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; побудову мультимедійних презентацій тощо.

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема:

підготовка реферативних матеріалів на актуальні теми професійно орієнтованої проблематики з елементами наукового дослідження та його презентація; дослідження практичних ситуацій; розв'язування тестових завдань; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем; аналіз підручників; збір інформації та ознайомлення із зарубіжним досвідом, що стосується певної навчальної проблеми тощо.

Аудиторна, самостійна та індивідуальна робота здобувачів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями, дистанційною організацією навчання в системі Moodle, індивідуальними семестровими завданнями та методичними рекомендаціями для самостійної роботи; тестовими завданнями для контролю та самоконтролю знань, умінь і навичок.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання.

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають: поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти залік, – 35 балів); модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни; підсумковий / семестровий контроль, що проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах: активна робота на лекційних заняттях; активна участь у виконанні практичних завдань; активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських, тестування, написання реферативних робіт тощо. Форми організації поточного контролю: індивідуальна, групова, фронтальна. Методи поточного контролю: усний та письмовий. Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові завдання та тести.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми

виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання індивідуальних завдань є: здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються різноманітні методи навчання: за джерелом інформації (словесні: розповідь, бесіда, лекція (оглядова, проблемна, тощо); наочні: ілюстрація, демонстрація; практичні); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні); за ступенем самостійності мислення здобувачів при засвоєнні знань (репродуктивні, пошукові, дослідницькі), метод «мозкового штурму» та ін.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: перевірка рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – реферат, стаття, есе тощо). Форма модульного контролю: модульні контрольні роботи. Форма підсумкового семестрового контролю: залік.

Студенти вивчають дану дисципліну протягом семестру і складається із двох модулів. В кінці кожного модуля (лекції, практичні заняття) виконується модульна контрольна робота.

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною системою за кожний модуль – по 50 балів за модульну контрольну роботу та 50 балів також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – реферат, доповідь, стаття, есе тощо).

Критерії оцінювання знань та підсумкового контролю.

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студента з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів:

- поточного контролю знань;^[1]_{SEP}
- підсумкового контролю знань (залік).

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента протягом

семестру;

- контроль за виконанням модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи студента оцінці підлягають:

- відвідування семінарських занять;
- активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу;
- підготовка і презентація рефератів, наукових доповідей, участь в олімпіадах тощо.

Максимальна оцінка контролю систематичності та активності роботи студента становить 10 балів.

Порядок оцінювання:

10 балів – відвідано не менше 90% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки “добре”, “відмінно”.

7 балів – відвідано не менше 75% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки “добре”, “відмінно”.

5 балів – відвідано не менше 60% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки “добре”, “відмінно”.

3 балів – відвідано не менше 50% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки “добре”, “відмінно”.

Систематичність та активність роботи всіх інших студентів оцінюється в “0” балів.

Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у межах 20 балів:

- 10 балів – за підготовку рефератів, проектних та творчих робіт, а саме: за підготовку рефератів – до 3 балів за 1 роботу; проектних робіт – до 3 балів за 1 роботу; творчих робіт – до 3 балів за 1 роботу;

- 10 балів – за участь в наукових конференціях, підготовку науково-дослідних статей та їх озвучення, опрацювання наукових статей та першоджерел, участь в олімпіадах та конкурсах, а саме:

- за участь в наукових конференціях – до 3 балів за 1 роботу;

- підготовку науково-дослідних статей та їх озвучення – до 2 балів за 1 роботу;

- опрацювання наукових статей та першоджерел – до 2 балів за 1 роботу; - участь в олімпіадах та конкурсах – до 3 балів за 1 роботу;

Модульний контроль

Протягом семестру студенти виконують два модульні завдання, кожне з яких оцінюється в діапазоні від 0 до 50 балів.

Модульне завдання виконується у вигляді письмової контрольної роботи і включає два теоретичні питання та тести;

Недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи, незагальноприйняті скорочення,

незрозумілий почерк (мінус 5 балів).

Максимальна оцінка одного модульного контролю становить 50 балів.

В разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин студент має право за дозволом декана скласти їх протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Підсумкова оцінка з дисципліни.

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів що визначаються університетом. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в УжНУ, реєструється прийнятим в університеті чином з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

За результатами підсумкової атестації зі змістового модуля (дисципліни) результати оцінювання перераховуються в шкалу оцінювання ECTS та національну шкалу за системою:

Семестрова оцінка є середньоарифметичною сумою балів двох змістових модульних контролів. Наприклад, студент за результатами першого модульного контролю набрав 80 балів; за результатами другого модульного контролю отримав 100 балів; семестрова оцінка у подібному випадку складе: $(80+100) / 2 = 90$ (за шкалою ECTS – “А”; за розширеною національною шкалою – “відмінно”).

Студент, який в результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше 60 балів і отриманий бал його влаштовує, має право не складати залік із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати залік.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше 60 балів зобов'язаний складати залік із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час заліку оцінені менш ніж 60 балів, він (вона) рахуються такими, що не здали підсумковий контроль.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці.

Шкала оцінювання навчальних досягнень

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для заліку, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
64-73	D		
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю	не зараховано з

		повторного складання	можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	ICP 10	50
8	8	8	8	8		

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T5	T6	T7	T8	T10	ICP 10	50
8	8	8	8	8		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	4	40	4	40
Доповіді згідно переліку індивідуальних завдань	1	10	1	10
Модульна контрольна робота	1	50	1	50
Разом		100		100

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі здобувачі, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – здобувачі, які отримали не менше 35 балів. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати МКР та поточного контролю під час практичних, самостійної та індивідуальної роботи. До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувачі, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Здобувач, який за результатами модульних контролів отримав оцінку “F” (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

У наведеній нижче таблиці вказано критерії, за якими визначається рівень

навчальних досягнень здобувача та відповідні відсотки за виконану роботу. Слід вважати, що знання, уміння та навички здобувача відповідають певному рівню навчальних досягнень, якщо вони відповідають критерію, вказаному для цього рівня, та критеріям для всіх попередніх рівнів.

Рівні навчальних досягнень	Відсотки	Критерії оцінювання навчальних досягнень
F	0-35%	Здобувач: дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені програмовим матеріалом, у наведенні прикладів і не може їх виправити, не знайомий з основною літературою; не розуміє сутності основних категорій; не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання
FX	35-59%	Здобувач: розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них; ^[1] _[SEP] має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок
E	60-63 %	Здобувач: пояснює основні поняття навчального матеріалу; може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; вміє за зразком виконати основне навчальне завдання
D	64-73%	Здобувач: вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; може пояснити основні методи контролю навчальних досягнень, що використовуються та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою
C	74-81 %	Здобувач: добре володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання
B	82-89 %	Здобувач: вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища;

		вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обгрунтовані; має сформовані навички використання методів навчання і виховання
А	90 - 100%	Здобувач: має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі навчальної діяльності; вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; вміє самостійно знаходити джерела різноманітних відомостей і використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; вміє виконувати завдання, не передбачені в навчальній програмі; має стійкі навички використання методів контролю навчальних досягнень вільно опановує та використовує сучасні методи навчання і виховання, а також інформаційно-комунікаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування професійно орієнтованих завдань

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС: ДЕФІНІЦІЇ

- 1.1. Основні поняття
- 1.2. Форми міжнародного бізнесу
- 1.3. Теорія діяльності компанії

Тема 2. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

- 2.1. Групи еталонних стратегій розвитку міжнародного бізнесу
- 2.2. Корпоративна стратегія

Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ

1. Сутність поняття “організаційна структура”, її види у міжнародному бізнесі
2. Системи контролю і стимули в організації

Тема 4. ТЕХНОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ

- 4.1. Динаміка технологічних циклів
- 4.2. Поняття та завдання технологічної політики
- 4.3. Вибір системи розміщення підрозділів НДДКР корпорацій
- 4.4. Нові моделі заводів

Тема 5. ТРАНСПОРТНІ КОРИДОРИ. ЛОГІСТИКА МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ

- 5.1. Транспортні коридори. Елементи транспортних коридорів
- 5.2. Сутність і види логістики. Міжнародні транспортні операції як об'єкт логістичного управління

Модуль 2

Тема 6. МЕТОДИ АНАЛІЗУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

- 6.1. Дослідження зовнішніх і внутрішніх факторів діяльності компанії
- 6.2. Модель “3 К” (компанія, конкуренти, клієнти)
- 6.3. Модель “4 Р” (продукція, ціна, просування, розподіл)
- 6.4. SWOT-аналіз
- 6.5. PEST-аналіз
- 6.6. Модель “5 сил” Майкла Портера
- 6.7. SPACE-аналіз
- 6.8. Бенчмаркінг
- 6.9. Модель попиту та пропозиції
- 6.10. Діаграма Ісікави
- 6.11. Ланцюжок доданої вартості
- 6.12. Мережа створення доданої вартості
- 6.13. Аналіз безбитковості
- 6.14. Дерево рішень

Тема 7. БІЗНЕС-МОДЕЛІ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

- 7.1. Поняття бізнес-моделі
- 7.2. Класифікації бізнес-моделей
- 7.3. Підходи до розроблення бізнес-моделей
- 7.4. Бізнес-процеси в моделі діяльності компанії

Тема 8. КОМУНІКАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ

- 8.1. Поняття та види бізнес-комунікацій
- 8.2. Одиниці комунікацій
- 8.3. Культурна специфіка бізнес-комунікацій
- 8.4. Міжкультурно-комунікативна компетентність
- 8.5. Комерційні перемовини з іноземними партнерами

Тема 9. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ

9.1. Поняття корпоративної культури

9.2. Типи організаційних культур

Тема 10. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БІЗНЕС. АМЕРИКАНСЬКИЙ БІЗНЕС. АЗИАТСЬКИЙ БІЗНЕС

10.1. Європейський бізнес: організація

10.2. Промислова політика: драйвер розвитку європейського бізнесу

10.3. Особливості організації бізнесу в Азії та США

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьог	у тому числі					усьог	у тому числі				
		лекції	практ (сем.)	лаб	інд	сам. роб.		лекції	практ (сем.)	лаб	інд	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовний модуль 1.												
Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС: ДЕФІНІЦІЇ	8	2	2	-	-	4	7	-	1	-	-	6
Тема 2. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	9	3	2	-	-	4	7	2	-	-	-	5
Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	9	2	2	-	-	5	7	2	-	-	-	5
Тема 4. ТЕХНОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ	9	2	2	-	-	5	7	-	1	-	-	6
Тема 5. ТРАНСПОРТНІ КОРИДОРИ. ЛОГІСТИКА МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	10	3	2	-	-	5	13	-	-	-	-	13
Всього за ЗМ № 1	45	12	10	-	-	23	41	4	2	-	-	35
Змістовний модуль 2.												
Тема 6. МЕТОДИ АНАЛІЗУ	8	2	2	-	-	4	9	-	1	-	-	8

МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ												
Тема 7. БІЗНЕС-МОДЕЛІ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	10	3	2	-	-	5	10	2	-	-	-	8
Тема 8. КОМУНІКАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	9	2	2	-	-	5	11	2	-	-	-	9
Тема 9. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ	9	2	2	-	-	5	10	-	1	-	-	9
Тема 10. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БІЗНЕС. АМЕРИКАНСЬКИЙ БІЗНЕС. АЗІАТСЬКИЙ БІЗНЕС	9	3	2	-	-	4	9	-	-	-	-	9
Всього за ЗМ № 2	45	12	10	-	-	23	49	4	2	-	-	43
Усього годин	90	24	20	-	-	46	90	8	4	-	-	78

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС: ДЕФІНІЦІЇ	2	1
2	Тема 2. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	2	-
3	Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	2	-
4	Тема 4. ТЕХНОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ	2	1
5	Тема 5. ТРАНСПОРТНІ КОРИДОРИ. ЛОГІСТИКА МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	2	-
6	Тема 6. МЕТОДИ АНАЛІЗУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	2	1
7	Тема 7. БІЗНЕС-МОДЕЛІ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	2	-
8	Тема 8. КОМУНІКАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	2	-
9	Тема 9. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ	2	1
10	Тема 10. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БІЗНЕС.	2	-

	АМЕРИКАНСЬКИЙ БІЗНЕС. АЗІАТСЬКИЙ БІЗНЕС		
Разом		20	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Тема 1. МІЖНАРОДНИЙ БІЗНЕС: ДЕФІНІЦІЇ	4	6
2	Тема 2. СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	4	5
3	Тема 3. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	5	5
4	Тема 4. ТЕХНОЛОГІЧНА ПОЛІТИКА МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ	5	6
5	Тема 5. ТРАНСПОРТНІ КОРИДОРИ. ЛОГІСТИКА МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	5	13
6	Тема 6. МЕТОДИ АНАЛІЗУ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ	4	8
7	Тема 7. БІЗНЕС-МОДЕЛІ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ	5	8
8	Тема 8. КОМУНІКАЦІЇ МІЖНАРОДНИХ КОМПАНІЙ	5	9
9	Тема 9. ОРГАНІЗАЦІЙНА КУЛЬТУРА МІЖНАРОДНИХ КОРПОРАЦІЙ	5	9
10	Тема 10. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ БІЗНЕС. АМЕРИКАНСЬКИЙ БІЗНЕС. АЗІАТСЬКИЙ БІЗНЕС	4	9
Разом		46	78

Індивідуальна робота студентів:

- виконання індивідуального завдання (презентація);
- розв'язування розрахункових та тестових завдань.

Виконання індивідуального завдання кожним студентом. Цей вид робіт спрямований на підготовку презентаційного матеріалу, щодо тем (розділів, питань) самостійного опрацювання (наведені вище).

Самостійна робота також включає:

Опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до семінарських (практичних) занять; систематизацію вивченого матеріалу перед заліком; опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; переклад іноземних джерел встановленої тематики; розроблення мультимедійних презентацій тощо.

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Бодди Д. Основы менеджмента / Д. Бодди, Р. Пейтон. – СПб: Питер, 1999 г. – 809 с.
2. Гриффин Р. Международный бизнес. 4-е изд. / Р. Гриффин, М. Пастей / Пер. с англ. под ред. А. Г. Медведева. – СПб.: Питер, 2006. – 1088 с.
3. Друкер П. Ф. Виклики для менеджменту ХХІ століття / Пер. з англ. Т. Літенської. – К.: Видавнича група КМ-БУКС, 2020. – 240 с.
4. Найкращі менеджмент-ідеї від Harvard Business Review. 2019; Пер. з англ. К. Козачук. – К.: Вид.група КМ-БУКС, 2019. – 244 с.
5. Нелис Й. Управление бизнес-процессами: Практическое руководство по успешной реализации проектов / Й.Нелис, Д. Джестон. - СПб.: Символ-плюс, 2015. – 512 с.
6. Остервальдер А. Построение бизнес-моделей: Настольная книга стратега и новатора / А. Остервальдер. – М.: Альпина Паблишер, 2017. – 288 с.
7. Про інновації. 10 найкращих статей з Harvard Business Review; Пер. з англ. Г. Ровенських. – К.: Вид.група КМ-БУКС, 2018. – 192 с.
8. Рогач О. І. Транснаціональні корпорації: Підручник / О. І. Рогач. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2008. – 400 с.
9. Ротер М. Учитесь видеть бизнес-процессы: Построение карт потоков создания ценности. 4-е изд. / М.Ротер. – М.: Альпина Паблишер, 2015. – 136 с.
10. Триггерный сценарий взаимодействия с пользователем как инструмент снижения стоимости конверсий – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://adindex.ru/case/2015/11/13/129866.phtml>.
11. Casadesus-Masanell R. From Strategy to Business Models and onto Tactics / Casadesus-Masanell R., Ricart J. E. // Long Range Planning. – 2010, No 43. – PP. 195-215.
12. International Business Cours: A European and Global Perspective / Ed. Xandra Kramer & John Sorabji, Eleven International Publishing 2019. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://boeken.rechtsgebieden.boomportaal.nl/publicaties/9789462369719?q=business+courts&BoomToken=JrMB5g%2bH16jNYfNPeqPxuQ#9>.
13. International Business Strategy. Perspectives on Implementation in Emerging Markets. Ed. S Raghunath, Elizabeth L. Rose. Palgrave Macmillan UK 2017, 476 p. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://biz.libretexts.org/Bookshelves/Business/Advanced_Business/Book%3A_International_Business/10%3A_Strategy_and_International_Business/10.04%3A_Section_4-.
14. Medtronic. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.medtronic.com/us-en/index.html>.
15. Medtronic reports fiscal year and fourth quarter 2019 financial results.

[Электронный ресурс] – Режим доступа: http://zdrav.expert/images/8/8b/Medtronic_Press_Release-FY19Q4-FINAL_05_23_2019.pdf.

16. Patagonia. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <http://www.patagonia.com>.

17. Schön O. Business Model Modularity – A Way to Gain Strategic Flexibility? / O. Schön // *Z Control Manag.* – 2012, No 56. – PP.73–78.

18. Teece D. J. Business Models, Business Strategy and Innovation / Teece D. J. // *Long Range Planning.* – 2010. – Volume 43, Issues 2–3. – PP. 172-194.

19. Timmers P. Business Models for Electronic Markets / P. Timmers // *Electronic Markets.* – 1998, No 8:2. – PP. 3-8.